

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/48/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123255437
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:6123255437.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

18
7Csp/48/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, proti žalovanej: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, XXX XX D., v spore o zaplatenie 3.257,99 Eur s prísl., takto

rozhodol:

18
7Csp/48/2023

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalobca **n e m á** nárok na náhradu trov konania a žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

III. **Z a m i e t a** návrh na príbratie Občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962 do konania na strane žalovaného.

o d ô v o d n e n i e :

17
7Csp/48/2023

1. Žalobca návrhom doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu vo výške 3.257,99 Eur, úrok 602,32 Eur, úrok z omeškania 316,38 Eur a úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.091,11 Eur odo dňa 13.09.2022 do zaplatenia. Návrh na vydanie platobného rozkazu odôvodnil tým, že postupca uzatvoril so žalovanou dňa 22.05.2017 zmluvu, na základe ktorej boli žalovanej poskytnuté peňažné prostriedky. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi žalobcom a postupcom Československou obchodnou bankou, a.s. dňa 12.09.2022 bola pohľadávka uplatnená v tomto spore postúpená na žalobcu. Žalovaná napriek opakovaným výzvam postupcu, v ktorých ju postupca v súlade s § 53 ods.

9 Občianskeho zákonníka upozorňoval v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatniť práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, nespĺnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoje povinnosti, z dôvodu uvedeného postupca úver zosplatnil. Pohľadávka žalobcu predstavuje ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 4.176,69 Eur, ktorá pozostáva z istiny vo výške 3.091,11 Eur, riadneho úroku vo výške 602,32 Eur, úroku z omeškania vo výške 316,38 Eur a poplatkov vo výške 166,68 Eur.

2. Žalovaná sa k žalobe žalobcu písomne nevyjadřila.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav :

4. Dňa 12.09.2022 bola medzi postupcom Československou obchodnou bankou, a.s. a žalobcom podpísaná zmluva o postúpení pohľadávok číslo XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávok na žalobcu. K uvedenej zmluve bola dňa 12.09.2022 podpísaná doplňujúca zmluva o postúpení pohľadávok číslo XXXXXXXXXXXX.

5. Dňa 17.05.2017 bola medzi postupcom Československou obchodnou bankou, a.s. a žalovanou podpísaná zmluva o ČSOB spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úverový limit vo výške 4.450 Eur, ktorý sa zaviazala splácať pri úrokovej sadzbe 8,9% ročne a ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 13,23%, najvyššia prípustná výška odplaty 19,62%. Žalovaná sa zaviazala predmetný úver splácať v mesačných splátkach v počte 96 so splatnosťou prvej splátky 15.06.2017, poslednou splátkou 15.05.2025, pričom výška pravidelnej mesačnej anuitnej splátky úveru predstavovala 64,85 Eur. O tento úverový limit požiadala žalovaná žiadosťou o poskytnutie spotrebiteľského úveru dňa 22.05.2017.

6. Postupca listom označeným ako oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, úver zosplatnil ku dňu 15.12.2020, a to z dôvodu omeškania žalovanej so splatnými splátkami a vyzval ju na úhradu dlhu vo výške 3.405 Eur.

7. Poslednou výzvou na úhradu pohľadávky zo dňa 20.10.2020 bola žalovaná upozornená na to, že je v omeškaní so splácaním splatných splátok vo výške 449,70 Eur, bola zároveň upozornená, že ak nedôjde k úhrade týchto splátok, veriteľ pristúpi k zosplatneniu úveru. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 22.09.2022 bolo žalovanej oznámené postúpenie pohľadávky z ČSOB a.s. na žalobcu. V písomnom podaní žalobca špecifikoval svoj nárok, z ktorého vyplýva, že postúpená istina vo výške 3.091,11 Eur pozostáva z úverového rámca 4.450 Eur, z ktorého žalovaná zaplatila sumu vo výške 2.756,64 Eur, ktorá bola započítaná na istinu suma 1.358,89 Eur, na zmluvný úrok 1.041,96 Eur, na úrok z omeškania 6,09 Eur a na poplatky suma 349,70 Eur. Pokusom o zmier zo dňa 18.01.2023 bola žalovaná vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy.

8. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní č. k. 17Up/346/2023 zo dňa 14.03.2023 zaviazal žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 3.257,99 Eur, úroku 602,32 Eur, úroku z omeškania 316,38 Eur a úroku z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy 3.091,11 Eur od 13.09.2002 do zaplatenia.

9. Dňa 14.07.2023 požiadalo Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov so sídlom v Bratislave postupom podľa § 95 ods. 1 CSP o vstup do konania na stranu žalovaného.

10. Z dôvodu nemožnosti doručenia platobného rozkazu žalovanej do vlastných rúk a návrhu žalobcu bola vec postúpená Okresnému súdu Prešov na ďalší procesný postup.

11. Z dôvodu, že vykonaným šetrením súdu sa nepodarilo zistiť pobyt žalovanej, súd postupom podľa § 116 ods. 1 až 3 CSP zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu dňa 26.09.2023 s tým, že žaloba sa považuje po pätnástich dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

12. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 29.11.2023 v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili písomným podaním, súdu doručenom dňa 22.11.2023 v ktorom súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Zároveň v tomto písomnom podaní, v

ktorom ospravedlnili svoju neúčast' na pojednávaní uviedli, že žalobca podanou žalobou preukázal a predloženými dôkazmi v celom rozsahu svoj nárok, nakoľko medzi stranami sporu nie sú sporné ani žiadne skutkové tvrdenia, v dôsledku čoho je potrebné všetky žalobcom tvrdené skutočnosti považovať súlade s § 151 ods. 1 CSP za nesporné. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že žalovaný bol pred postúpením pohľadávky zo strany právneho predchodcu žalobcu v nepretržitom omeškaní so splácaním čo i len časti tohto záväzku po dobu dlhšiu ako 90 dní a pohľadávka bola ku dňu postúpenia v celom rozsahu splatná. Zároveň žalobca uviedol, že jeho právny predchodca v súlade s právnymi predpismi pred poskytnutím úveru s odbornou starostlivosťou preskúmaval schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver. S ohľadom na uvedené žalobca navrhoval, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel. Na súdom nariadené pojednávanie sa neustanovila žalovaná, svoju neprítomnosť neospravedlnila. Súd vec na tomto pojednávaní prejednal v neprítomnosti strán sporu.

13. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3, Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 22.05.2017 (ďalej len Zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 20 Zákona č. 129/2010 Z.z., na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17ta)
- c)

výška splátky spotrebiteľského úveru a
d)
peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

Podľa § 7 ods. 21 Zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver určiť tak, aby súčet hodnôt položiek na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 20 písm. b) až d) neprevyšoval hodnotu položky podľa odseku 20 písm. a).

Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a)
druh spotrebiteľského úveru,
- b)
obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c)
meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d)
dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e)
celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f)
opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g)
úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h)
ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i)
výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j)
právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k)

súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

l)

prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

m)

úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n)

upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

o)

veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

p)

výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

q)

informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

r)

právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

s)

spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

t)

informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

u)

právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

v)

názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a)

zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b)

zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),

c)

zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm.

b) a c) alebo

d)

v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e)

veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}

f)

veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g)

ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.18aa)

Podľa § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

14. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanej ako dlžníčky. Osobitnou výzvou zo dňa 23.10.2023, ktorá bola právnomu zástupcovi žalobcu doručená dňa 03.11.2023 súd vyzval žalobcu, aby súdu v lehote desiatich dní od doručenia výzvy predložil všetky listiny, ktorými veriteľ postupom podľa § 7 a § 11 ods. 2 Zákona číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, overoval bonitu žalovanej ako dlžníčky pri poskytovaní úveru. Rovnako, aby súdu v tejto lehote predložil listiny preukazujúce splnenie podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Vo svojom písomnom podaní zo dňa 22.11.2023 žalobca uviedol, že medzi stranami sporu nie sú sporné skutkové tvrdenia, že žalovaná bola pred postúpením pohľadávky nepretržite v omeškaní po dobu deväťdesiatich dní a v čase postúpenia pohľadávky bola pohľadávka v celom rozsahu splatná a zároveň bol toho názoru, že postupca postupoval s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanej ako dlžníčky. V tomto písomnom podaní poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov vo vzťahu k preukazovaniu skutkových tvrdení. Súd uvádza, že napriek písomnej výzve žalobcu súdu nepreukázal jednak splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky a v neposlednom rade neboli súdu predložené žiadne listiny preukazujúce overenie majetkových a príjmových pomerov žalovanej pri poskytovaní úveru, ale v neposlednom rade aj záväzkov vyplývajúcich z verejne dostupných registrov, z ktorých by postupca overil domáci rozpočet, urobil audit domáceho rozpočtu žalovanej pre posúdenie, či bude schopná splácať novoposkytnutý úver. Súd uvádza, že hodnotenie bonity určitého bankového klienta je výsledkom úverovej analýzy, ktorá je súčasťou úverového procesu. Po fáze žiadosti o úver nasleduje fáza skúšky úverovej spôsobilosti žiadateľa, v rámci ktorej sa analyzujú tri hlavné oblasti, právne pomery žiadateľa, osobná dôveryhodnosť žiadateľa a jeho hospodárska a finančná situácia. Bonita vyjadruje hodnotu a dôveryhodnosť ekonomického subjektu na finančnom trhu. Súvisí s hospodárením daného subjektu a vyjadruje tak jeho solventnosť, kredibilitu schopnosť zhodnotiť vkladný kapitál, respektíve naplniť svoje záväzky. Za dôležité súd považuje uviesť, že u individuálnych žiadateľov banka posudzuje osobné údaje ako vek, pohlavie, vzdelanie, profesiu, rodinný stav a tiež trvalé príjmy, ale najmä pravidelné výdavky žiadateľa, či celej domácnosti. Banka skúma tiež žiadateľovu úverovú históriu a platobnú morálku.

15. Na písomné podanie žalobcu zo dňa 22.11.2023, kde súdu uviedol, že žalovaná v priebehu konania nesporevala žiadnu skutočnosť, súd poukazuje na článok 8. a 23. Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102 EHS, podľa ktorého sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti ustanovenej v článku 8. tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzatvorením zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8. a 23. Smernice 2008/48 sa majú vykladať ďalej v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinností veriteľa posúdiť pred uzatvorením zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne a to v trojročnej premlčacej dobe. Vzhľadom na vyššie uvedené nároky, ktoré na dodávateľa kladie úijné právo a s poukazom na ustanovenie § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, bolo plne opodstatnené zo strany súdu vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta

žalobcom. Pokiaľ si samotný žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatváraní zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa. Bolo na žalobcovi, aby tento v zmysle výzvy súdu, ktorú mu súd adresoval preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil svoje povinnosti v zmysle § 7 a § 11 Zákona o spotrebiteľských úveroch a v neposlednom rade aj že boli splnené všetky podmienky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Povinnosť súdu z úradnej moci preskúmať, či veriteľ posúdil bonitu spotrebiteľa, vyplýva z rozhodnutia súdneho dvora EÚ 679/2018, zo záverov ktorého vyplýva, že články 8. a 23. Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti ustanovenej v článku tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzatvorením zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa článku 23. Postupníkovi spoločnosti EOS KSI Slovensko s.r.o. bolo v súlade s § 20 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch Národnou bankou Slovenska udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozhodnutím zo dňa 05.08.2016, čím je nepochybne splnená podmienka prechodu, respektíve prevodu práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 17 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Pre platnosť postúpenia sa však vyžaduje preukázanie splnenia ďalšej podmienky v zmysle § 17 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda že predmetom postúpenia bola pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere po termíne konečnej splatnosti respektíve, že sa pohľadávka stala splatná pred uvedeným termínom. Súd tak uzatvára, že žalobca napriek písomnej výzve súdu, ktorá mu bola riadne a včas doručená, súdu nepreukázal splnenie povinnosti veriteľa postupovať s odbornou starostlivosťou pri preskúmaní bonity dlžníka pri poskytovaní úveru a v neposlednom rade žalobca nepreukázal splnenie podmienok pre postúpenie pohľadávky v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách. V tomto kontexte súd poukazuje na aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/165/2022 zo dňa 27.09.2023, podľa ktorého: „Výzvou v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“ Súd uvádza, že túto podmienku splnenú nemal, nakoľko zo samotného oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru zo dňa 17.12.2020 (číslo listu 25 súdneho spisu) vyplýva, že to nebolo doručené žalovanej a nedostalo sa do jej dispozičnej sféry, nakoľko sa postupcovi táto listina vrátila dňom 22.12.2020 a to z dôvodu, že adresát je neznámy.

16. Súd je toho názoru, že pokiaľ účelom skúmania bonity je zistenie všetkých údajov potrebných na posúdenie schopnosti klienta splácať úver, potom bez skúmania reálneho príjmu, rodinného stavu, celkového objemu výdavkov klienta nemôže veriteľ urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Skúmanie výdavkov klienta len nahliadnutím do databáz bánk a Sociálnej poisťovne nie je podľa názoru súdu dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať iba z týchto verejných databáz. Keďže žalobca v súvislosti s overením bonity žalovaného pri poskytnutí predmetného úveru nemal k dispozícii všetky relevantné údaje o jeho rodinnom stave, počte vyživovacích povinností, výške ním reálne dosahovaného príjmu vrátane údajov o výške celkového objemu jeho výdavkov, došlo tak k naplneniu hypotézy § 11 ods. 2 zákona číslo 129/2010 Z.z., na základe ktorej je potrebné posúdiť konanie žalobcu ako hrubé porušenie jeho povinností. Súd v tejto súvislosti dodáva, že je síce pravdou, že spotrebiteľ je povinný podľa § 7 ods. 2 zákona číslo 129/2010 Z.z. poskytnúť veriteľovi úplné, pravdivé a presné údaje potrebné na posúdenie jeho schopnosti splácať úver, to však nezabavuje veriteľa povinnosti poskytnuté údaje preveriť v príslušných databázach, ako to vyplýva zo zákonného ustanovenia. Najvyšší súd Českej republiky a tiež Ústavný súd Českej republiky sa zaoberali výkladom tejto povinnosti veriteľa a dospeli k záveru, že je nedostatočné, ak veriteľ sa uspokojí len s prehlásením spotrebiteľa o jeho príjme alebo o osobných a majetkových pomeroch. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje, ktoré dlžník uviedol si veriteľ aj overí minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.07.2018 alebo 33Cdo/201/2018 zo dňa 20. marca 2019). Podobne aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze III. ÚS 4129/18 zo dňa 26.02.2019 sa s týmito závermi stotožnil a uviedol, že poskytovateľ úveru má jednoznačne povinnosť preveriť spotrebiteľovu schopnosť splatiť úver. Je možné poukázať zároveň aj na rozhodnutie Súdného dvora EÚ vo veci C – 449/13 z 18. decembra 2014 vo veci Consumer Finance SA proti E. F.. Podľa tohto rozhodnutia poskytovateľ úveru má dôkazné bremeno posúdiť úveryschopnosť dlžníka spotrebiteľa na základe dostatočných informácií, ktoré sú podložené dokladmi, tým má byť zabránené, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne.

17. Nepochybne kľúčová je povinnosť veriteľa využívať dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom existenčnom minime podľa Zákona č. 110/2006 Z.z. a o priemerných výdajoch obyvateľstva a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjme. (NS ČR 33 Cdo 2178/2018). Dodávateľ musí analyzovať spotrebiteľov domáci osobný rozpočet a to ako stranu príjmov, tak aj stranu výdavkov a to vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (rozhodnutie KS v Prešove 22 Co 107/2018).

18. Súd postupom podľa § 95 CSP zamietol návrh na pribratie Občianskeho združenia Všeobecnej ochrany práv spotrebiteľa do konania, keďže súd nedisponoval súhlasom žalovaného s pribratím tohto združenia do konania. Navyše, pribratie tohto združenia do konania súd považoval aj za nehospodárne, keďže v spotrebiteľských veciach súd ex offo preskúmava obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a rovnako dohliada na postup veriteľa konať s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úverov. V súlade s § 54a Občianskeho zákonníka súd ex offo preskúmava, či nárok žalobcu nie je premlčaným.

19. Na základe výzvy súdu adresovanej právnenému zástupcovi žalobcu, aby súdu boli predložené všetky listiny z ktorých by mal súd za preukázané konanie veriteľa s odbornou starostlivosťou pri preskúvaní bonity žalovaného ako dlžníka, právny zástupca žalobcu súdu nepredložil žiadne listiny. Súd preto konštatuje a prijal záver, že zo strany veriteľa došlo k hrubému porušeniu povinnosti konať s odbornou starostlivosťou v dôsledku čoho je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň veriteľ nebol oprávnený pristúpiť k jednostrannému zosplatneniu úveru, a preto zosplatnenie úveru zo dňa 17.12.2020, súd v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka hodnotí ako neplatný právny úkon.

20. Žalobca predmetnú pohľadávku nadobudol na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky dňom 12.09.2022, keďže predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky boli nároky vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bolo potrebné postupovať podľa § 17 ods. 1 Zákona 129/2010 Z.z. Pre platnosť postúpenia sa však vyžaduje preukázanie splnenia ďalšej podmienky, a to ustanovenia § 17 ods. 1 písm. b) Zákona číslo 129/2010 Z.z., teda že predmetom postúpenia bola pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere po termíne jeho konečnej splatnosti, respektíve že sa pohľadávka stala splatnou pred uvedeným termínom. Keďže právny predchodca žalobcu pre porušenie odbornej starostlivosti v zmysle § 7 Zákona 129/2010 Z.z. nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatniť, potom zo strany žalobcu nebolo preukázané splnenie zákonnej podmienky platného postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 17 ods. 1 písm. b) Zákona číslo 129/2010 Z.z. Pokiaľ právny predchodca žalobcu pred postúpením pohľadávky predmetný úverový vzťah neukončil platne, potom žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom konania a bez platného postúpenia záväzku nie je na strane žalobcu ani dostatok aktívnej vecnej legitímácie. Na základe uvedených skutočností preto súd 1. inštancie predmetnú žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na uplatnenie si predmetnej pohľadávky z dôvodu nepreukázania jej platného postúpenia v zmysle § 17 Zákona číslo 129/2010 Z.z.

21. Zároveň je potrebné uviesť, že zo strany žalobcu, súdu nebola ani preukázaná písomná výzva banky k postúpeniu pohľadávky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, napriek tomu, že súd vyzval písomne právneho zástupcu žalobcu, aby to súdu preukázal. K uvedenému súd poukazuje na rozhodnutie KS Banská Bystrica sp. zn. 11CoCsp 13/203 z ktorého vyplývajú tieto závery:

„ Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy hmotné právo určuje, či žalobcovi svedčí tvrdené subjektívne právo, inak povedané, či má nárok na plnenie, ktorého sa v konaní domáha; zároveň určuje aj, či žalovaný je tým nositeľom subjektívnej povinnosti, ktorá zodpovedá nároku uplatnenému žalobcom. Vecná legitímácia je jedným z predpokladov úspešnosti v konaní. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie „také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu – žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta.“ (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/205/2009 zo dňa 29.6.2010). Nakoľko otázku vecnej legitímácie súd skúma ex offo v každom

štádiu konania a jej nedostatok vedie k zamietnutiu žaloby, odvolací súd považoval za nevyhnutné pred vecným posúdením uplatneného nároku primárne zodpovedať túto otázku. Pre konštatovanie platného postúpenia pohľadávky banky na iný (hoci aj nebankový) subjekt je nevyhnutné splniť určité podmienky; tieto sú v prípade práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere definované v osobitnej úprave v ustanovení § 17 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň v ustanovení § 92 ods.8 zákona o bankách. V zmysle ustanovenia § 17 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch je možné postúpiť pohľadávku z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na iného veriteľa oprávneného poskytovať úvery, a to na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska (písm. a/) za súčasného splnenia ďalšej podmienky, ktorou je postúpenie pohľadávky po konečnom termíne splatnosti alebo pohľadávky, ktorá sa stala splatnou (písm. b/). S ohľadom na správne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v časti o splnení podmienok pre mimoriadne zosplatenie úveru podľa ustanovenia § 53 ods.9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, zastáva odvolací súd názor, že aj povinnosť vyplývajúca z ustanovenia § 17 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. splnená bola. Ustanovenie § 92 ods.8 zákona o bankách následne definuje dve podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods.1 Občianskeho zákonníka), za ktorých možno postúpiť bankovú pohľadávku inej osobe; prvou podmienkou je písomná výzva banky klientovi, aby plnil a druhou je omeškanie dlžníka so splnením čo i len časti postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 dní. Rozhodovacia prax všeobecných súdov doposiaľ nebola jednotná v názore, či ustanovenie § 92

ods.8 zákona o bankách predpokladá osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní so splnením čo i len časti peňažného dlhu alebo či je za takúto výzvu možné považovať aj výzvu realizovanú podľa ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, resp. oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že ich obsahom bola výzva dlžníkovi na zaplatenie (nakoľko pre platné zosplatenie pohľadávky museli byť kumulatívne splnené dve podmienky - omeškanie dlžníka so zaplatením splátky minimálne 3 mesiace a písomné upozornenie dlžníka v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva); takýto názor vyslovil aj konajúci senát odvolacieho súdu vo viacerých svojich rozhodnutiach. Nakoľko sa za súčasť ustálenej judikatúry považuje až názor opakovane vyjadrený Najvyšším súdom Slovenskej republiky (viac v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/88/2017 zo dňa 19.03.2018 publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 65/2018) a tento v dvoch aktuálnych rozhodnutiach – v rozsudku sp.zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.3.2022 a v uznesení sp.zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022 – vyslovil, že ustanovenie § 92 ods.8 zákona o bankách predpokladá „výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky“, nemohol konajúci senát odvolacieho súdu zotrvať na svojom doterajšom názore, že postačujúcou pre konštatovanie splnenia podmienok podľa ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách bola veriteľom realizovaná výzva podľa ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka či vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp.zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.3.2022 v konkrétnostiach uviedol, že z ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách vyplýva „reťazec úkonov, ktoré musia byť naplnené, aby mohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky. Prvý takýto úkon je písomná výzva banky klientovi, že je v omeškaní s o splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti síce sekundárne vyplýva, že žalovaní sú pre prípad porušenia v omeškaní so splatením splátky úveru, ktoré trvá viac ako 3 mesiace, avšak primárne je predmetom tejto výzvy oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Odvolací súd vychádzajúc z citovaného rozhodnutia, na ktoré odkazuje aj uznesenie sp.zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022, dospel k záveru, že ustanovenie § 92 ods.8 zákona o bankách predpokladá pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku; touto výzvou nie je (nemôže byť) výzva banky podľa ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný; tieto predpoklad samostatnej výzvy podľa ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách nespĺňajú. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že podmienka pre platné postúpenie pohľadávky banky v zmysle

ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách splnená nebola. Žalobca existenciu takejto výzvy netvrdil, ani ju spolu s inými listinnými dôkazmi v priebehu konania nepredložil. Strana sporu pritom nesie zodpovednosť za výsledok sporu; musí preto zväžiť, ktoré dôkazy predloží, resp. ak ich nepredloží, musí si byť vedomá, vzhľadom na koncentráciu konania, následkov spojených nepredložením dôkazov. Postúpenie pohľadávky banky (právneho predchodcu žalobcu) na žalobcu je v dôsledku uvedeného v

zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom, dôsledkom čoho je skutočnosť, že žalobcovi v tomto konaní aktívna vecná legitímácia nesvedčí. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu (§ 92 ods.8 zákona o bankách), nesprávne ho však interpretoval, preto vec nesprávne právne posúdil.“

22. Pokiaľ ide o námietku žalobcu týkajúcu sa pasivity žalovaného súd poukazuje na závery vyplývajúce z rozhodnutia KS Trenčín 16CoCsp 1/2023 zo dňa 25.07.2023: „, Odvoláciu námietku žalobcu ohľadne pasivity žalovaného v spore, resp. že žalovaný nepoprel skutočnosti ohľadne skúmania bonity a že súd prvej inštancie prekročil svoje právomoci a porušil základnú zásadu nezávislosti a nestrannosti súdu vyjadrenú v čl. 1 CSP tým, že aktívne, namiesto strany žalovaného rozporoval skutkové tvrdenia žalobcu, vyhodnotil odvolací súd taktiež ako nedôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho rozhodnutia. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta. V tejto súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti rozhodnutie Súdneho dvora EÚ (druhá komora) zo dňa 05.03.2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. c/a GK), zo záverov ktorého vyplýva, že čl. 8 a 23 Smernice č. 2008/48/ES, sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnym súdom ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v čl. 8 predmetnej smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného čl. 23. Čl. 8 a 23 Smernice č. 2008/48/ES sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinností veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/194/2021 zo dňa 31.01.2023, z ktorého vyplýva, že zásada koncentrácie konania sa uplatňuje výlučne v sporovom konaní. Jej použitie v sporoch s ochranou slabšej strany je však limitované. Zo základného princípu zakotveného v čl. 6 Základných princípov CSP vyplýva, že ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu, je prípustné modifikovať všeobecné pravidlo, že strany sporu majú možnosť uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany v rovnakej miere. Slabšia strana (vo význame ustanovení § 290 až 323 CSP) je zvýhodnená pri realizácii tohto procesného práva. Procesné úkony slabšej strany nepodliehajú sudcovskej koncentrácii konania, zákonná koncentrácia v materiálnom význame de facto existuje aj v konaniach s ochranou slabšej strany (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, 579 s., 584 s. Odvolací súd v tomto smere navyše poukazuje podporne aj na závery uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 246/2019 zo dňa 11.06.2019, z ktorých vyplýva, že pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany popri tvrdeniach žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 CSP – procesné povinnosti a procesné bremená). Vyššie uvedená skutočnosť ohľadne posudzovania bonity vo vzťahu k aktívnej legitímácii posudzovaná súdom prvej inštancie predstavuje jednu zo základných podmienok konania. Navyše súd prvej inštancie vyzval (č. I. 68), aby žalobca preukázal okolnosti skúmania bonity žalovaného spotrebiteľa a svoje predbežné právne posúdenie súd prvej inštancie uviedol aj na pojednávaní uskutočnenom dňa 20.10.2022. Tu je potrebné poukázať na materiálny korektív CSP, ktorý umožňuje súdu prvej inštancie skúmať podmienky konania bez toho, aby nastala procesná aktivita sporových strán. Z uvedeného dôvodu nemožno aktivitu súdu prvej inštancie ohľadne zisťovania skutkových okolností týkajúcich sa bonity žalovanej strany považovať za svojvoľné a v rozpore s princípom kontradiktórnosti. Predmetný materiálny princíp CSP umožňuje súdu preskúmať všetky skutočnosti prejednávanej veci, ktoré môžu mať za následok vyhodnotenie o nedostatku vecnej legitímácie.“

23. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol neúspešný, nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhrada trov konania nevznikla, preto mu ju súd nepriznal.

Poučenie:

2

7Csp/48/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.